

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πέμπτος

Συνδρομή ἰτησιαι: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἰτησιαι.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

22 Ἰανουαρίου 1878

ΜΑΝΟΜΟΙΟΥΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΡΑΗ

Κοραῆ.

Πρὸς τὸν κύριον Νεόφυτον Βάμβαν,
εἰς Κέρκυραν.

Περιπόθητε φίλε,

Ἡ ἐπιστολή σου (ᾧ Ἄφρ.) μ' ἐλύπησε πολὺ, χωρὶς νὰ μὲ ἀπελπίσῃ. Δίκαια φρονεῖς φρονῶν νὰ ἐκπληρώσῃς τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθης πρὸς τοὺς αὐτοῦ ὁμογενεῖς ὠφέλειαν. Ἄλλὰ τοῦ πρὸς ὀλίγους δικαίου δικαιοτέρους εἶναι τὸ πρὸς πολλοὺς, καὶ τούτου πάλιν τὸ πρὸς πλειοτέρους, καὶ πάντων δικαιοτάτον τὸ πρὸς πάντας. Συγχώρησέ με, φίλε, νὰ σοῦ ἀνενημίσω τί ἔλεγεν ὁ ἀείμνηστος διὰ τὴν φιλανθρωπίαν του μέγας Φενελών· «Προκρίνω τοῦ ἰδίου μου συμφέροντος τὸ εἰς τὴν οἰκογενεῖάν μου συμφέρον, καὶ τούτου τὸ εἰς τὴν πατρίδα μου συμφέρον, καὶ τούτου τελευταῖον τὸ συμφέρον εἰς ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος: Je préfère ma famille à moi-même, ma patrie à ma famille, et le genre humain à ma patrie.

Ἄν ἡ ἐδῶ παρουσία σοῦ τοῦ Χίου ἀπέβλεπε μόνους τοὺς Χίους, δικαίως πάλιν ἔπρεπε νὰ προκριθῶσιν οἱ Χίοι τῶν Κερκυραίων, ὅχι μόνον ὡς πλειότεροι, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐτυχούντων ἐκείνων οὗτοι δυστυχεῖς, καὶ ὡς προσκαλοῦντές σε μὲ δάκρυα νὰ δράμῃς εἰς βοήθειαν τῶν σκορπισμένων Χίων μεираκίων. Ἄλλὰ τὸ πρᾶγμα ἀποβλέπει ὅλα τὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας τὰ δίκαια ὑπερβαίνουν καὶ τῶν Κερκυραίων καὶ τῶν Χίων τὰ δίκαια.

Ἐξαντλημένος, φίλε, ἀπὸ σωματικούς καὶ ψυχικούς πόνους, οὐδὲ τὰ ὀλίγα ταῦτα ἐδύναμην νὰ σὲ γράψω, ἂν δὲ μ' ἐνδυνάμωναν ἡ ἐλπίζομένη πανελληνίως ὠφέλεια, καὶ ἡ παρακίνησις τῶν σκορπισμένων συμπολιτῶν μας νὰ προσθῆσω εἰς τὰς προσαλήσεις των καὶ τὴν ἰδικήν μου δευτέραν ταύτην πρόσκλησιν. Λέγων ταῦτα πρὸς Ἑλληνας καὶ φιλέλληνας Κερκυραίους, εἶμαι βέβαιος, ὅτι δὲν θέλεις εὐρεῖν μεταξύ των κανένα τόσο ἀδικον, ὥστε νὰ προκρίνῃ τοῦ γενικοῦ συμφέροντος τὸ εἰς μόνην τὴν πατρίδα

του συμφέρον. Ἡ πρώτη καὶ μεγάλη των μήτηρ καὶ πατρίς εἶναι ἡ Ἑλλάς.

Ἀσπάζομαί σε καὶ παρακαλῶ νὰ μὲ παρηγορήσῃς τὸ γρηγορώτερον.

9 Μαΐου, 1830. Ἐκ Παρισίων.

Ὁ θερμὸς σου φίλος
ΚΟΡΑΗΣ.

Ο ΑΓΓΛΟΣ ΓΑΙΟΚΤΗΜΩΝ

[Ἐκ τῶν τοῦ F. Holtzendorf].

Συνίξις καὶ τέλος· ἰδί σελ. 33.

IV

Αἱ Κυρίαὶ ἀπεσύρθησαν, μεταξύ δὲ τῶν Κυρίων, ὅσοι εἶχον ἀκόμη μείνη εἰς τὴν τράπεζαν, ἐκυκλοφόρουν φιάλαι τοῦ οἴνου Xères, Porto-Porto καὶ Βορδώ. Ὁ Baker πλησιάσας, ἐλάλησέ μοι περὶ ἰδρυμάτων παραπλησίον ἐκείνων, ἅτινα ἐπεσκεψήμεν τὴν προῖταν. Ὁκτεῖρε τὴν πρόληψιν, καθ' ἣν ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις ἀποτελεῖ τὸ πᾶν ἐν τῷ βίῳ. Ἡ πείρα μ' ἐδίδαξεν, ἔλεγεν, ὅτι καλὸν ἀγροτικὸν σχολεῖον ὄφειλε πάντοτε νὰ κατέχῃ δύο μέχρι πέντε ἀγρούς. Γέρον χωρικός ὄφειλε νὰ διορίζηται ἀείποτε ἐπιστάτης. Τετραετῆ παιδιὰ ἀντὶ νὰ μένωσιν ἐγκλειστα ἐν δωματίοις, ἠδύναντο ν' ἀσχολῶνται ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ νὰ εὐρίσκωσιν ἐκεῖσε ἐργασίαν καταλληλοτάτην εἰς τὴν ἡλικίαν των, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ γέροντος, πρὸς ἃν οἱ γονεῖς ἤθελον πληρῶσῃ ὀλίγα σολδία καθ' ἐβδομάδα, εὐχαριστημένοι ὅτι τὰ τέκνα αὐτῶν εἶχον ἀσχολίαν καὶ ἐτύγχανον τῆς προσηκούσης ἐπιβλέψεως.

Ἐπεὶ ἑπταετῶν παιδῶν οἱ γονεῖς ἤθελον παύσῃ νὰ πληρῶνωσιν, ὀκταετῆς δὲ γενόμενος ὁ μαθητῆς, ἤθελε γίνῃ κύριος λωρίδος γῆς, ἣν ἠδύνατο νὰ καλλιεργῇ ἐπὶ ἰδίᾳ ὠφελείᾳ, φέρων εἰς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τὰ κέρδη. Τὰς ὥρας τῆς ἀσχολίας τῶν μικρῶν παιδῶν ἤθελον ὀρίσει εἰς ἑπτὰ, τέσσαρας μὲν εἰς μελέτην, τρεῖς δὲ εἰς ἀγροτικάς ἐργασίας· οὕτως οἱ παῖδες ἠδύναντο νὰ συνεπιβίωσι νὰ ἐργάζωνται συνεχῶς, χωρὶς νὰ αισθανθῶσι τὸν κόπον. Δυνάμεθα νὰ τοὺς γυμνάζωμεν διηνεκῶς, χωρὶς νὰ τοὺς κοπιάζωμεν.

Ὁ οἰκοδεσπότης ἐξηκολούθει νὰ ἐκθέτῃ τὸ σύστημα αὐτοῦ, ὅπερ πρὸς τοῖς ἄλλοις κωνήγετο καὶ τὴν ὠφέλειαν, ὅτι οἱ παῖδες ἔμενον ἐπὶ μακρότερον χρόνον ἐν τοῖς σχολείοις, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ ἐπιβαρύνωνται οἱ γονεῖς. Τῶν πα-